

Ando Švedo si slobodo savorenge te aven ande natura, vi ande le gora kai varekom kaver birivil. Kudo bušol allemandsrätt (Savorengi slobodia). Savorengi slobodia si jekh čačimos kai si vi responsilita. Tu trubus te les sama kai le žigeni natura karing kudola kai birivin e phuv ai karing le manuš kai arakhes ande natura.

Phir, bicikli ai naš grastesa

Tu šaj phires, biciklis ai te našes grastesa ande natura. Numa nai tuke slobodo te nakhes pa kavrenge bara, vešeske barajimata, vai kaver phuva kai bararen semuntsi. Bara si gora kai si paše khera kai kothe kudola kai bešen si len čačimata te na anklen mešajime. Arakh ai le sama te biciklis vai te našes grastesa pe kimpura kai si e phuv kovli.

Motoroske vurdona ai privatno droma

Nai tuke slobodo te trades matora, motoroski bicikla pe šuke phuva. Kado si pe sa le phuva, vi pe kimpura, parkoske droma ai motšionoske šini. Nai či slobodo te tradelpe motoroske vurdona pe droma kai si phandade pe motorosko trafiko. Si slobodo te phires ai te biciklis pe privatno droma.

Cera ai vurdon/campingo

Tu šaj te thos tuke cera ande natura pe jekh riat. Te šaj thos cera pe sa kudo than, vai mai but ceri, trubul le phuvako birevoski slobodia. Nai slobodo te trades motoroske vurdona avrial pe droma, na primer pe jekh marja vai jekh kimpo.

Pe o paj

Tu šaj tradel paraxodoskopaddel kajak/kanoto paša marja, te ankles paša e phuv ai te najos paša e marja. fjerdi na paša le khera. Le sama ke si čiriklange protektime gora ai kaver protektime gora kai šaj te na avel slobodo te tradel paraxodo vai te ankles pe e phuv. Pe kadala gora si butivar opre thodine semnora vai pe pajesko karti ai pe le mapi.

Mašenge astarimos

Mašengo astarimos nai andre ando savorengi slobodia, numa si tuke slobodo te astares mašo puterdes le mašenge astarimaske bučansa pe le marja ai ande le Švedoske panž bare paja. Numa te šaj astares mašo ande kaver paja trubul mašengo astarimaski karta vai kaver slobodia. Ando o puterdo mašengo astarimos nai andre la zitako mašengo astarimos, angelfiske, trolling vai dragrodd. Nai či inkluderime o laksosko mašengo astarimos paša Norrlanto.

Žiko žigeni ai žukela

Mukh le žigenonge khera ai glati ande pača. Nai slobodo te mešajis vai te dukhaves le žiko žigenon. Maškar 1 mars ai 20 augosto, atunči si kai le žigeni glati ai le žukela nai slobodo te našen bi phangle ande e natura. Vi telal e kaver vriama ande berš trubul tut sa kadia dikhimos pe čiro žukel kana san avri ande natura. Ande buth puterde barvalake gora, fjällen ai ando skärgården, si normalno te le žukela musaj te aven phangle.

Jag

Ando milaj si normalno te avel jagako ašajimos. Atunči si sa so si puterdi jag ašadi. Ande kaver vriama si slobodo te keres jag, te keresa kudia samasa ai te žanes te mudres e jag. Na de jag direkto ande plajinga - te šaj phadžon.

Muri, buratsi ai luluža

Tu šaj čides žiko bararde muri, buratsi ai luluža kai nai protektieme. Numa nai slobodo te peraves tele kopača ai bux bi slobodiako, te phages krendži ai patra, te les tele kašt vai pe varesoste te dukhaves žuvinde vai mule kopačen.

Le tusa le gonoja

Nai slobodo te šudes vai te mukhes mel ande natura. Kado si pe cinore mel sar na primer cigaretora ai duhanoski čik/snus. Le sama te na šudes xabeneske restora sar mas kai šaj pherel nasvalimos.

Protektieme natura

Ande protektieme natura, sar natšionalno parkora ai naturako thana si zakonora kai šaj cignaren e savorengi slobodia ai kerel tuke na primer te nai tut slobodo te thos cera. Vi pe kaver thana, na primer ande puterde barvalake gora šaj avel lokalne zakonora. Eta kathe o semno kai sikavel le protektime gora.

Te mangesa mai but informatsia pa savorengi slobodia za andre pe rig naturvardsverket.se

Te mangesa mai but informatsia pa save zakonori si kothe kai tu san, bolde tut kai e komuna vai länsstyrelsen.